

Udvikling i arbejdstiden

I 2021 arbejdede en gennemsnitlig lønmodtager ca. 1.350 timer set henover et år. Det svarer til ca. 31 timer om ugen¹. Siden 2000 er arbejdstiden for en gennemsnitlig lønmodtager faldet med knap 70 timer årligt, eller ca. 1,6 timer mindre i ugentlig arbejdstid. Tendens har i perioden været nogenlunde konstant og faldende, med en mindre normalisering fra 2020 til 2021.

I den private sektor ligger arbejdstiden i gennemsnit på 1.355 timer pr. år, imens den i det offentlige ligger på 1.330 timer, og arbejdstiden er derfor generelt lidt højere i den private sektor sammenlignet med det offentlige. Dette billede har været uændret siden 2000. Forskellen imellem arbejdstiden i privat- og offentlig sektor er dog mindsket betydeligt i perioden. I 2000 arbejdede en gennemsnitlig lønmodtager i den private sektor ca. 125 timer mere om året end en gennemsnitlig lønmodtager i den offentlige sektor. I 2006 var forskellen mere end halveret til knap 65 timer om året, og i 2021 er forskellen på omkring 60 timer om året, jf. figur 1. Forskellen er øget lidt de sidste par år, efter i 2019 at have været hele nede på omkring 24 timer pr. år (svarende til ca. 0,5 timer pr. uge).

Dato: 8. december 2022

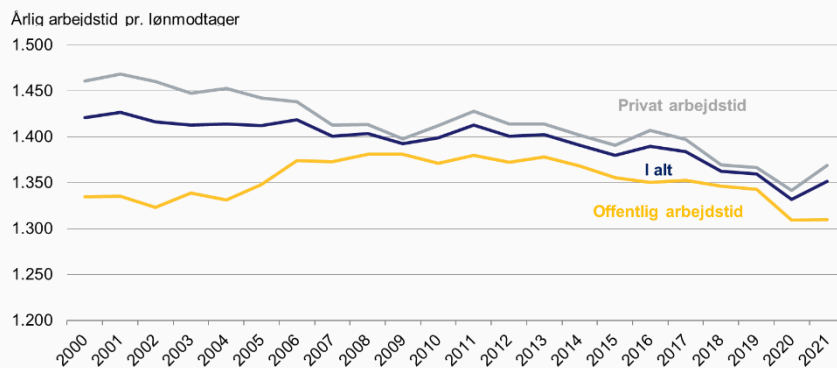
E-mail: TBAN@kl.dk
Direkte: 3370 3769

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

Figur 1

Gennemsnitlig arbejdstid pr. lønmodtagere, 2000-2021

Kilde: Danmarks Statistik.

Indsnævringen er sket på baggrund af et generelt fald i arbejdstiden i særligt den private sektor. Her er den årlige arbejdstid faldet med godt 90 timer i løbet af de 20 år. Til sammenligning er den årlige arbejdstid i det offentlige faldet med knap 25 timer i samme periode. Indsnævringen er særligt sket i perioden fra 2004 til 2007, hvor den årlige arbejdstid i det offentlige steg med godt 40 timer, imens arbejdstiden i det private faldt med 40 timer. Det bragte forskellen på den årlige arbejdstid ned på knap 40 timer pr. lønmodtager, og

¹ Under antagelse af et arbejdsår der udgør 44 uger vil 37 timer ugentligt svare til 1628 timer.

et større fald i arbejdstiden i den private sektor i den efterfølgende periode, sammenlignet med den offentlige sektor, bragte forskellen i 2019 ned på de førnævnte 24 timer pr. lønmodtager. Forskellen øges igen i 2021 på baggrund af en større normalisering af arbejdstiden i privat sektor sammenlignet med den offentlige sektor, hvor arbejdstiden er uændret imellem 2020 og 2021.

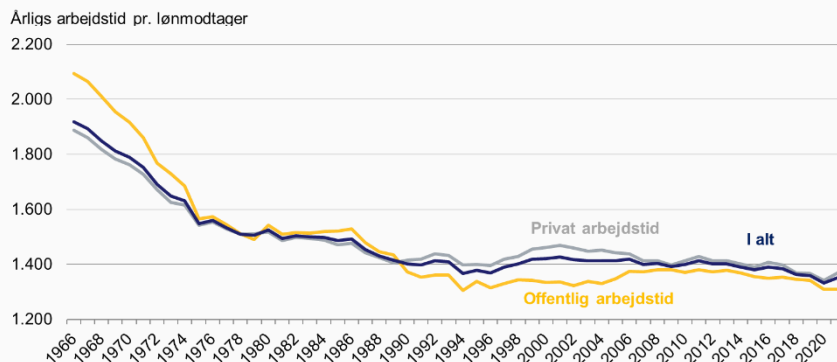
Indsnævringen er efter 2007 blandt andet sket på baggrund af en faldende andel af deltidsansatte² i den offentlige sektor og en stigende andel i den private sektor. Herudover kan ændringen i reglerne for fleksjob efter 2013 også have påvirket arbejdstiden i takt med at flere overgår til fleksjob under de nye regler³.

Historisk har arbejdstiden været meget høj

I en historisk kontekst har arbejdstiden været faldende over en lang tidsperiode, når man ser tilbage til 1966 der er det første år hvor data er tilgængeligt. Her arbejdede en gennemsnitlig lønmodtager godt 1.900 timer pr. år. Den høje arbejdstid her skal blandt andet ses i lyset af en helt anden norm for ugentlig arbejdstid, der i 1966 lå omkring 44 timer. Det er derfor ikke umiddelbart muligt at lave en direkte sammenligning af den nuværende arbejdstid med de årlige arbejdstimer før 1990, hvor 37-timers arbejdsugen blev gennemført. En eventuel omregning af årlig til ugentlig arbejdstid vil også være påvirket af ændrede ferieregler og -normer, hvorfor en historisk omregning til ugentlig arbejdstid skal foretages varsomt, og derfor ikke er lavet.

Figur 2

Gennemsnitlig arbejdstid pr. lønmodtagere, 1966-2021

Kilde: Danmarks Statistik.

² Deltidsansættelse her defineret ud fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik som under 32 timer om ugen. Der er altså tale om en anden statistisk kilde end for data om arbejdstiden.

³ Under de gamle regler for fleksjob betalte arbejdsgiveren fuldtidsløn og fik refunderet differencen. Under de nye regler betaler arbejdsgiveren kun løn for det aftalte timetal.

Dato: 8. december 2022

Sags ID: SAG-2021-04361
Dok. ID: 3284223

E-mail: TBAN@kl.dk
Direkte: 3370 3769

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

Fortsat velstandsudvikling særligt drevet af bedre produktivitet

Til trods for den historisk faldende arbejdstid har velstandsudviklingen været ganske betragteligt, eksempelvis set imellem 2000 og 2021. I denne periode er BNP steget med 30 procent, til trods for at arbejdstiden altså har været faldende i både den offentlige og private sektor i samme periode. Det hænger dels sammen med en fortsat stigende beskæftigelse men i særdeleshed også en forbedret produktivitet. Som det fremgår af figur 3, kan væksten i BNP særligt forklares ud fra en mærkbart øget produktivitet i perioden. På arbejdsudbudssiden er beskæftigelsen i perioden steget med godt 10 procent, imens arbejdstiden næsten tilsvarende er faldet med knap 8 procent. Dermed står produktiviteten for den resterende del af væksten i vores velstand, svarende til lige over 27 procent. Sagt med andre ord: Siden 2000 har produktivitetstilvækst stået for over 90 procent af velstandsudviklingen, imens arbejdsudbuddet blot har stået for de resterende knap 10 procent.

Dato: 8. december 2022

Sags ID: SAG-2021-04361
Dok. ID: 3284223

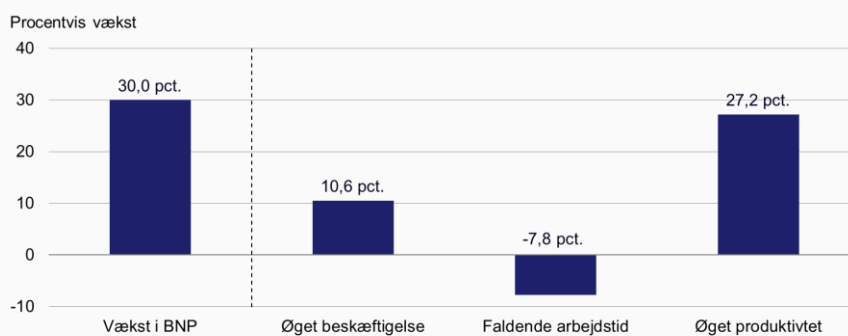
E-mail: TBAN@kl.dk
Direkte: 3370 3769

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3

Figur 3

Årsager til vækst i BNP, 2000-2021

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.